

Obsah

1. Úvod	9
I. DÍL	
Systematika obecné antropologie	13
Předmět, disciplíny, metody a oblasti antropologického výzkumu	
2. Kultura	16
2.1 Vznik a vývoj pojmu kultura	16
2.2 Od přírody ke kultuře	40
2.3 Síla kultury	47
3. Antropologie	53
3.1 Pět elementů antropologie	54
3.2 První element – fyzická antropologie	57
3.3 Druhý element – antropologická archeologie.	87
3.4 Třetí element – sociokulturní antropologie.	119
3.5 Čtvrtý element – lingvistická antropologie	142
3.6 Pátý element – aplikovaná antropologie	204
4. Antropologický výzkum kultury	243
4.1 Průkopníci antropologického terénního výzkumu.	244
4.2 Transkulturní studie – antropologie jako komparativní disciplína	249
4.3 Antropolog v terénu	251
4.4 Metody antropologického terénního výzkumu.	265
4.5 Metody studia kultury „na dálku“	275
4.6 Model antropologického výzkumu.	280

5. Základní oblasti antropologického výzkumu	285
5.1 Antropologie rodiny a příbuzenských systémů	286
5.2 Antropologie náboženství	319
5.3 Antropologie práva	339
5.4 Politická antropologie	353
5.5 Ekonomická antropologie	374
5.6 Antropologie města	383
II. DÍL	
Dějiny sociální a kulturní antropologie	395
Paradigmata, směry a osobnosti	
6. Evolucionistická antropologie	398
6.1 Evolucionismus – výzkum kultury v čase	398
6.2 Edward Burnett Tylor – antropologie jako věda o kultuře	401
6.3 Lewis Henry Morgan – antropologie jako dějiny kultury	409
6.4 Shrnutí – přínos evolucionistické antropologie k rozvoji společenských věd	414
7. Difuzionistická antropologie	416
7.1 Difuzionismus – výzkum kultury v prostoru	416
7.2 Grafton Elliot Smith – antropologie jako studium kulturní difuze	418
7.3 Franz Boas – antropologie jako induktivní věda o rase, jazyku a kultuře	421
7.4 Shrnutí – difuzionismus kontra evolucionismus	430
8. Konfiguracionismus	432
8.1 Konfiguracionismus – systémová teorie kultury	432
8.2 Alfred Louis Kroeber – antropologie jako věda o superorganické realitě	434
8.3 Ruth Fulton Benedictová – antropologie jako věda o kulturních vzorech	443
8.4 Shrnutí – konfiguracionismus jako metodologická výzva a zdroj inspirace	457
9. Psychologická antropologie	458
9.1 Osobnost a kultura – antropologická perspektiva	458
9.2 Margaret Meadová – antropologie jako studium osobnosti a kultury	461
9.3 Ralph Linton – antropologie jako studium sociálních rolí	469
9.4 Shrnutí – mezikulturní výzkumy osobnosti a kultury	475
10. Funkcionalistická a strukturálně funkcionalistická antropologie	477
10.1 Britská sociální antropologie – funkcionální perspektiva	477
10.2 Bronisław Kasper Malinowski – antropologie jako studium potřeb a institucí	478

10.3 Alfred Reginald Radcliffe-Brown – antropologie jako srovnávací sociologie	486
10.4 Edward Evan Evans-Pritchard – antropologie jako věda o smyslu	492
10.5 Herman Max Gluckman – antropologie jako studium sociálních konfliktů	497
10.6 Edmund Ronald Leach – antropologie jako kontextuální strukturalismus	501
10.7 Shrnutí – kultura a společnost jako funkční systém	507
11. Strukturální antropologie	509
11.1 Francouzská sociální antropologie – strukturální perspektiva	509
11.2 Claude Lévi-Strauss – antropologie jako studium binárních kontrastů	512
11.3 Shrnutí – kultura jako strukturální systém	521
12. Neoevolucionistická antropologie	523
12.1 Neoevolucionismus – renesance vývojové perspektivy	523
12.2 Leslie Alvin White – antropologie jako kulturologie	525
12.3 Shrnutí – renesance evolucionismu ve vědách o člověku a kultuře	531
13. Ekologická antropologie	533
13.1 Ekologická antropologie – ekosystémová perspektiva	533
13.2 Julian Haynes Steward – antropologie jako kulturní ekologie	535
13.3 Marvin Harris – antropologie jako kulturní materialismus	541
13.4 Shrnutí – kultura jako adaptivní systém	549
14. Nová etnografie	551
14.1 Nová etnografie – sémiotická a kognitivní perspektiva	551
14.2 Mary Douglasová – antropologie jako studium symbolických forem kultury	556
14.3 Victor Witter Turner – antropologie jako interpretace symbolů	562
14.4 Clifford Geertz – antropologie jako umění a literární žánr	567
14.5 Shrnutí – kultura jako kognitivní a symbolický systém	575
III. DÍL	
Trendy ve vědách o člověku, společnosti a kultuře	579
Od feministické a postmoderní antropologie přes kulturní studia k současné kyberantropologii a kulturologii	
15. Feministická antropologie	582
15.1 Ideové zdroje a teoretická východiska feministické antropologie	582
15.2 Vývojové proměny feministické antropologie	596

16. Postmoderní antropologie	617
16.1 Ideové zdroje a teoretická východiska postmoderní antropologie	618
16.2 Vývojové proměny postmoderní antropologie	621
17. Kulturní studia	631
17.1 Ideové zdroje a teoretická východiska kulturních studií	631
17.2 Birminghamská škola kulturních studií	637
17.3 Kultura a multikulturalita v perspektivě kulturních studií	643
18. Kyberantropologie	648
18.1 Kyberantropologie a kyberkultura	648
18.2 Vznik a vývojové proměny kyberkultury	651
18.3 Vědecký výzkum a konceptualizace kyberkultury	653
18.4 Kyberprostor jako předmět vědecké a umělecké reflexe.	656
18.5 Kyberpunk	658
19. Kulturologie	663
19.1 Zdroje kulturologického myšlení.	663
19.2 Koncepce kulturologie.	666
19.3 Výzkum kultury na úrovni lidského rodu (generická kultura)	669
19.4 Výzkum kultury na úrovni sociokulturních systémů (kultur, subkultur, kontrakultur).	670
19.5 Výzkumy kultury na úrovni jednotlivce (osobnostní kultura)	673
19.6 Aplikovaná kulturologie.	675
20. Závěr	677
Malý slovník antropologických pojmů	680
Fyzická (biologická) antropologie.	680
Kulturní (sociální) antropologie	687
Vybraná bibliografie	699
Jmenný rejstřík	717
Věcný rejstřík	729